

Mál nr. 331/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis: (A)

Bótafjárhæð. Afnotamissir. Frávísun að hluta.

Gögn.

1. Málskot móttakið 11. september 2025 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 24. september 2025.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 10. október 2025 ásamt fylgiskjali.
4. Viðbótarathugasemdir V dags 24. október 2025.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að bifreiðin B, í eigu M, hafi, hinn 27. júlí 2025, skemmst við árekstur og að ágreiningslaust sé að tjónið sé bótaskyld úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A hjá V. Ekki hafi verið talið borga sig að gera við bifreiðina og hafi V tilkynnt M að V mundi kaupa bifreiðina. Ágreiningur sé um verðmat hennar, en samkvæmt verðmati sem aflað hafi verið af hálfu M sé eðlilegt kaupverð 9.490.000 kr. sem sé í samræmi við auglýst verð og nýlegt kaupverð. Starfsmaður V hafi hins vegar sagst hafa aflað verðmata sem hljóðuðu upp á 6 til 7 milljónir kr. Starfsmaður V hafi boðið M að koma með B til frekari skoðunar bifreiðasala en því hafi verið hafnað af hálfu M þar sem V hefði aðgang að ljósmyndum af B og gæti einnig sótt þær í CABAS-kerfi. M telur verðmöt þau sem V hafi látið framkvæma byggja á röngum forsendum en bifreiðasalar þeir sem beðnir voru um verðmat hafi ekki haft nægar upplýsingar um B. Er þá vísað til þess að upphaflegt uppsett verð á B, þegar M festi kaup á henni í júlí 2024, hafi verið 11.990.000 kr., þó M hafi keypt hana á lægra verði. Sjái M ekki fram á að geta fengið sambærilega bifreið fyrir 7 milljónir kr. í dag og sé tjón þess því ekki að fullu bætt. Er vísað til skilmála V þar sem fram komi í 17. gr. að ef viðgerð fer ekki fram skuli V greiða fébætur eða útvega sambærilegan hlut og varð fyrir tjóni. Sé afgreiðsla V því í andstöðu við skilmála þess.

Í bréfi V til nefndarinnar er krafist frávísunar málsins enda eigi ágreiningurinn ekki undir nefndina þar sem um sé að ræða ágreining um bótafjárhæð úr ábyrgðartryggingu.

Í viðbótarathugasemdum M er frávísunarkröfu V mótmælt. Ágreiningur aðila snúi annars vegar að fjárhæð bóta og hins vegar að kostnaði vegna bílaleigu. Er vísað til þess að nefndin geti, með samþykki vátryggjanda, fjallað um bótafjárhæðir. Fyrir liggi að V hafi bent M á að leita til nefndarinnar og hafi því veitt slíkt samþykki í verki. Hvað varði kostnað vegna bílaleigu hafi M fengið samþykki fyrir átta daga leigu en vegna misskilnings um að um væri að ræða átta virka daga hafi heildarleigutíminn orðið 13 dagar. Með skýrari upplýsingagiöf af hálfu V hefði mátt koma í veg fyrir þessa aukadaga. Hins vegar hafi samkomulag um verðmat á B ekki legið fyrir á þessum tíma og uppgjöri ólokið og þörf hafi verið á bílaleigubílnum alla þessa daga. Tilboð V um bætur hafi ekki verið byggt á réttum forsendum og það eitt að V hafi boðið bætur feli ekki í sér að málið hafi verið leyst eða að réttur til bílaleigukostnaðar hafi runnið út. Sé kostnaður vegna bílaleigubíls þennan tíma því í beinu orsakasambandi við tjónið á B og eðlilegur hluti af fjártjóni M.

Í viðbótarathugasemdum V er ítrekuð sú krafa að ágreiningi um fjárhæð bótatillögu vegna B verði vísað frá nefndinni. Því sé hafnað að V hafi í afstöðubréfi sínu bent M á að leggja þann hluta ágreinings aðila fyrir nefndina, enda hafi það bréf aðeins snúið að ágreiningi um bætur vegna afnotamissis. Hvað afnotamissi varðar hafi komið í ljós að ekki borgaði sig að gera við tjónið á B og hafi M verið boðað á tjónastöð V hinn 14. ágúst 2025 til að hefja útborgunarferli. Nokkrar viðræður um verð B hafi átt sér stað í kjölfarið og hafi M m.a. verið boðið að koma með B til frekara mats en því boði hafi verið hafnað. M hafi ekki óskað eftir bílaleigubíl fyrr en 22. ágúst 2025 og hafi M þá fengið heimild til leigu á sjö manna bifreið í sjö daga, en V hafi síðar fallist á að greiða leigu vegna átta daga. M hafi þó haft bifreiðina á leigu í 13 daga. V sé ekki reiðubúið til að greiða leigu vegna þessara fimm daga sem deilt er um. Það sé ekki sjálfkrafa lögvarinn réttur tjónþola að fá greiddan afnotamissi lendi hann í árekstri. Í þeim tilvikum þar sem bætur hafi verið boðnar fram sé þá eðlilegt að miða lok tímabil afnotamissis við það tímamark þegar bætur eru boðnar. Bótaréttur vegna afnotamissis byggist á meginreglum skaðabótaréttar og komi þá ýmis sjónarmið til skoðunar, s.s. um sönnun og takmörkun tjóns. Er þá tekið

fram að sá einstaklingur sem hefur verið í samskiptum við V fyrir hönd M, sé sérfræðingur á þessu sviði og vinni við tjónauppgjör fyrir hönd vátryggingafélags. Ætti hún því að þekkja vel til þess hver skilyrði fyrir greiðslu afnotamissis eru og geti ekki haldið því fram að hægt sé að sækja bætur eftir að „sanngjarnt“ verð hafði verið boðið fyrir B. Vísar M til álits nefndarinnar í máli 59/2022 framangreindu til stuðnings.

Álit.

Af gögnum málsins má ráða að ekki sé ágreiningur um að V beri að bæta það fjárhagslega tjón sem M varð fyrir vegna áreksturs A og B.

Aðila greinir annars vegar á um það hve hátt verð V skuli inna af hendi fyrir að leysa B til sín og hins vegar um það hvort M eigi rétt á greiðslu vegna bílaleigubíls í 13 daga.

Hvað fyrra atriðið varðar þá segir eftirfarandi í 3. mgr. 3. gr. samþykktu úrskurðarnefndar í vátryggingamálum: *Nefndin fjallar um ágreining varðandi fjárhæðir milli málskotsaðila og varnaraðila að fengnu samþykki varnaraðila. Neytanda er þó heimilt án samþykkis að skjóta til nefndarinnar ágreiningi um fjárhæðir vegna vátryggingarsamnings milli hans og varnaraðila, enda nemi ágreiningurinn að lágmarki kr. 25.000 og að hámarki 5.000.000 kr.*

Ljóst er að undantekningarákvæði seinni málsliðarins á ekki við, enda er M fyrirtæki en ekki neytandi auk þess sem ágreiningurinn varðar greiðslu bóta úr ábyrgðartryggingu ökutækis þriðja aðila en ekki úr eigin vátryggingu M. Kemur þá til skoðunar hvort V hafi veitt samþykki sitt fyrir því að nefndin fjalli um bótafjárhæð í þessu tilviki. Í afstöðubréfi V, sem sent var þeim aðila er annaðist samskipti við V fyrir hönd M, dags. 2. október 2025, er M vissulega bent á þann möguleika að leggja ágreining aðila fyrir nefndina. Það afstöðubréf varðar hins vegar ekki bótatilboð vegna bifreiðarinnar B, eða fjárhæð þess, heldur er þar aðeins fjallað um ágreining aðila um bótarétt vegna afnotamissis. Verður umrætt bréf og sú tilvísun til nefndarinnar sem þar kemur fram því ekki túlkað sem samþykki V fyrir því að nefndin fjalli um ágreining um fjárhæðir. Meðal gagna málsins eru jafnframt tölvupóstsamskipti milli V og áðurnefnds fulltrúa M varðandi ágreining um verðmat á B. Segir þar, í bréfi V til M dags. 2. september 2025: „Því miður held ég að þú þurfir að leita aðstoðar lögmanns og fara fram á dómkvatt mat.“ Í svari fulltrúa M til V segir: „Samþykkið þið að úrskurðarnefnd sjái um það?“ og svar V við þeirri fyrirspurn er svohljóðandi: „Held að sú nefnd taki bara á kaskó málum.“ Verða þessi samskipti ekki túlkuð sem svo að V hafi veitt samþykki sitt fyrir því að nefndin tæki á ágreiningi varðandi fjárhæðir í skilningi fyrri málsliðar 3. mgr. 3. gr. samþykktanna.

Verður því, samkvæmt öllu framansögðu, ágreiningi V og M varðandi það hvaða verð skuli greitt fyrir B vísað frá nefndinni.

Hvað varðar hins vegar ágreining um bætur vegna afnotamissi lítur nefndin svo á að sá ágreiningur aðila snúist ekki aðeins um bótafjárhæðir sem slíkar, heldur umfang þess tjóns sem hlaust af árekstri A og B. Kemur sá hluti ágreining M og V því til úrlausnar nefndarinnar.

Í málskoti kemur fram að ætlunin hafi verið að fara í útilegu yfir eina helgi og að V hafi heimilað leigu á bifreið í svipuðum stærðarflokki og B í átta daga. Þar sem ekki hafi samist um verð á B hafi því önnur bifreið verið tekin á leigu. Að öðru leyti er ekki fjallað um ágreining vegna leigunnar í málskoti. Í viðbótarathugasemdum sem settar eru fram af hálfu M kemur hins vegar fram að vegna misskilnings varðandi það að umræddir átta dagar væru virkir dagar hafi heildarleigutíminn orðið 13 dagar en ekki átta. Með betri upplýsingagjöf hefði V getað komið í veg fyrir þann misskilning. Er þó jafnframt byggt á því að þörf hafi verið á bílaleigubíl allan tímann enda hafi uppgjóri verið ólokið og V geti ekki firt sig ábyrgð með því að leggja fram ófullnægjandi tilboð vegna kaupa þess á B.

Fyrir liggja tölvupóstsamskipti aðila þar sem skýrt kemur fram að V sé tilbúið að greiða fyrir bílaleigubíl í sjö daga, og var sá tími síðar framlendur um einn dag, þ.e. V féllst á að greiða leigu vegna alls átta daga. Af þeim samskiptum verður ekki ráðið annað en að um almanaksdaga, en ekki eingöngu virka daga, hafi verið að ræða og verður því ekki talið sýnt fram á að V hafi veitt misvísandi upplýsingar sem leitt hafi til misskilnings um samkomulag aðila. Verður M að bera hallann af sönnunarskorti hvað það varðar.

Ekki liggur að fullu fyrir hvenær umrædd bifreið var tekin á leigu, en af gögnum málsins er ljóst að M fór ekki fram á bílaleigubíl fyrr en 22. ágúst 2025. Þá höfðu aðilar þegar átt í nokkrum viðræðum um fjárhæð bóta vegna B og svo virðist sem ekki sé ágreiningur um að V hafi boðið fram bætur hinn 18. ágúst 2025, þó samkomulag um fjárhæð þeirra hafi ekki náðst. Hinn 21. ágúst 2025 bauð V svo M að

skilja B eftir í tjónastöð V í einn dag eða svo, svo bifreiðasali gæti komið á staðinn og skoðað B, en það væri betra en að meta verð hans út frá ljósmyndum. Því boði var hafnað af hálfu M.

Það er meginregla í skaðabótarétti að það hvílir á tjónþola að sýna fram á umfang tjóns síns, svo og að takmarka það eins og kostur er. Í ljósi þess verður að telja að það tjón sem M hafi hugsanlega orðið fyrir, vegna tafa á lúkningu málsins frá 18. ágúst 2025, verði það sjálft að bera. Er þá litið til þess að ekki liggur fyrir að það tilboð er V setti fram 18. ágúst 2025 hafi verið óeðlilegt eða ósanngjarnt en til að fá úr því skorið verður M að líkindum að leita til dómstóla. Er enn fremur horft til þess að M hafnaði boði V um ítarlegri skoðun vegna verðmats á B en mögulegt er að slík skoðun hefði leitt til þess að unnt hefði verið að leysa ágreining aðila.

Á M því ekki rétt á frekari bótum vegna afnotamissis en V hefur þegar fallist á að greiða.

Niðurstaða.

Ágreiningi aðila um fjárhæð bóta er vísað frá nefndinni. M á ekki frekari rétt til bóta vegna afnotamissis en V hefur þegar fallist á að greiða.

Reykjavík, 11. nóvember 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir